ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1.-1/23/1215-2971-10

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Agnes Järvela
Otsuse tegemise aeg ja koht	14.12.2023 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	11.11.2023 (registreeritud inspektsioonis 13.11.2023)
Teabevaldaja	Kehtna Vallavalitsus aadress: Pargi 2, Kehtna 79001 e-posti aadress: kehtna@kehtna.ee
Vaide esitaja	Eraisik xxx

RESOLUTSIOON:
Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 p 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 p 4 alusel

otsustan:

1) jätta vaie rahuldamata, sest menetluse käigus on Kehtna Vallavalitsus vaide esitajale soovitud teabe esitanud;

2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 lg 2). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:
1. Xx.xx.2023 esitas vaide esitaja Kehtna Vallavalitsusele pöördumise, milles soovis saada sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri (STAR) keskkonda sisestatud infot seoses xxx ja lapsega.
2. Xx.xx.2023 vastas Kehtna Vallavalitsus vaide esitajale, et *STAR keskkond on lastekaitsetöötaja/sotsiaaltöötaja töövahend. Kui Teil on olemas mõjuv põhjendus, milleks seda soovite, tuleb Kehtna Vallavalitsusele esitada teabenõue*.
3. 11.11.2023 esitas vaide esitaja inspektsioonile kaebuse Kehtna Vallavalitsuse vastu avaliku teabe ja isikuandmete edastamise asjas.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:
/…/ Vaide esitaja leiab, et rikutud on andmekaitsealaseid nõudeid ja seetõttu palub ta inspektsioonil ettekirjutuse tegemist Kehtna Vallavalitsusele soovitud avaliku teabe väljastamiseks. Kaebuse täpsustamisel on vaide esitaja täiendavalt selgitanud, et ta soovis saada Kehtna Vallavalitsuselt väljavõtte STAR-st /…/, kuid pole siiani ehk 19.11.2023 seisuga neid saanud.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:
Kehtna Vallavalitsus käsitles pöördujapoolset e-kirja ametnikule /…/ esitatud küsimust/taotlust. Seega soovitas ametnik esitada pöördujal teabenõude, seda juhul, kui inimesel esineb tõeline soov informatsiooni saada. Käesolevaks ajaks on Kehtna Vallavalitsus vaide esitajale edastanud soovitud andmeregistri väljavõtte.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:
1. AvTS § 3 lg 1 kohaselt on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. AvTS § 9 lg 1 järgi on teabevaldaja kohustatud võimaldama juurdepääsu tema valduses olevale teabele seaduses sätestatud korras.
2. AvTS 12 lg 1 p 1 järgi registreeritakse asutusele saabunud dokumendid hiljemalt saabumisele järgneval tööpäeval ja § 12 lg 3 p 5 kohaselt kantakse dokumendiregistrisse saabunud dokumendi liik (avaldus, märgukiri, teabenõue vms). Kui dokument liigitatakse teabenõudeks, tuleb see tulenevalt AvTS § 18 lg-st 1 täita viivituseta, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. Kui teabenõudes ei ole esitatud kõiki AvTS § 14 lg-tes 1 või 2 nõutud andmeid, tuleb vastavalt AvTS § 15 lg-le 1 selgitada teabenõudjale teabele juurdepääsu korda, tingimusi ja viise.
3. Vaide esitaja soovis saada STAR keskkonda sisestatud infot. Tegemist on pöördumisega asutuse poole ja seetõttu tulnuks vallavalitsusel pöördumine liigitada kas teabenõudeks, selgitustaotluseks, märgukirjaks vm. Antud juhul ei nähtunud, et vallavalitsus oleks saabunud kirja sisuliselt lahendanud, vaid vallavalitsuse ametnik palus vaide esitajal pöörduda uuesti vallavalitsuse poole, esitades teabenõue koos mõjuva põhjendusega.
4. Inspektsiooni järelepärimise vastuses ei selgitanud vallavalitsus, millise pöördumisena vallavalitsus vaide esitaja xx.xx.2023 kirja käsitles. Samuti jättis vallavalitsus vastamata, millist teavet keskkond STAR sisaldab – kas ainult isikuandmeid või ka kirjeldusi koduse olukorra, toimetuleku, suhete jms kohta ja kas tal küsitud teave üldse olemas on ning kellele seda väljastatakse.
5. Kui vallavalitsus vaide esitaja xx.xx.2023 kirja saades eeldas, et tegemist võiks olla teabenõudega, siis on küsitav, miks suunas vallavalitsus vaide esitajat uuesti esitama teabenõuet koos mõjuva põhjendusega. AvTS § 14 lg-d 1 ja 2 ei näe ette nõuet esitada koos teabenõudega selleks mõjuv põhjendus. AvTS § 14 lg 2 järgi tuleb küll tuvastada teabenõudja isik ja küsida teabenõudjalt teabele juurdepääsu alust ja eesmärki, kui küsitakse juurdepääsupiiranguga isikuandmeid kolmandate isikute kohta, kuid kui pöördumine ei vastanud mingis osas nõuetele, siis oleks vallavalitsus pidanud paluma pöördujal nimetatud puudused kõrvaldada, selgitades AvTS §-st 14 lähtudes, mida ta selleks tegema peab.
6. Lisaks oleks aga saanud vaide esitaja pöördumist vallavalitsuse poole käsitleda osas, mis puudutab vaide esitaja last, andmesubjekti taotlusena vastutavale töötlejale esitada töödeldavate isikuandmete koopia vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus ehk IKÜM) art 15 lg-le 3. Sellise taotluse mitte nõuetekohase menetlemise või keeldumise osas on inimesel õigus esitada kaebus inspektsioonile, kuid õigusaktides puudub tähtaeg, mis aja jooksul on kaebust lubatud esitada.

7. Inspektsioon möönab, et kui xx.xx.2023 saadetud pöördumist käsitleda teabenõudena, oleks vastavalt AvTS § 79 lg 1 p-le 3 pidanud vaide selle esitajale tagastama, sest vaide esitamise tähtaeg oli selleks hetkeks möödas. Samas, arvestades asjaolu, et tegemist võis olla nii AvTS kui ka IKÜM-st tuleneva kaebusega, pidas inspektsioon vajalikuks menetlusega alustada. Kui vallavalitsusele saadetud järelepärimise vastuskirjast oleks selgunud, et vallavalitsus käsitles xx.xx.2023 esitatud pöördumist teabenõudena, oleks saanud inspektsioon omal algatusel vastavalt HMS §-le 77 ja § 34 lg-le 1 vaide esitamise tähtaja ennistada. Kui ilmnenud oleks, et vallavalitsus käsitles pöördumist isiku taotlusena väljastada tema kohta töödeldavate isikuandmete koopia, oleks inspektsioonil olnud võimalik saabunud kaebus ümber liigitada ja menetleda seda kaebusena vastavalt IKÜM-le.
8. Kuivõrd aga Kehtna Vallavalitsus kinnitas inspektsioonile saadetud vastuses, et käesolevaks ajaks ehk 07.12.2023 seisuga on Kehtna Vallavalitsus vaide esitajale edastanud soovitud andmeregistri väljavõtte, siis on vaide ese ära langenud. Sellest tulenevalt jääb vaie rahuldamata.

(allkirjastatud digitaalselt)
Agnes Järvela
jurist
peadirektori volitusel